

LESU ZDAR 2/10

Rekordní investice do pěstební činnosti

Předběžné hospodářské výsledky

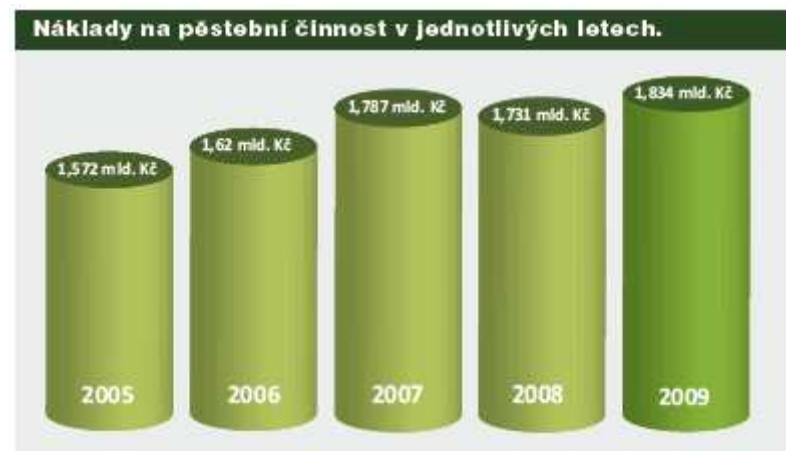

Podle předběžných propočtů dosáhly tržby Lesů ČR v loňském roce 7 miliard 756 milionů korun. Hospodářský výsledek před zdaněním by tak mohl dosáhnout sumy přibližně 750 – 800 milionů korun.

Na lesních plochách, které spravují Lesy ČR, se loni vytěžilo celkem 7 milionů 725 tisíc metrů krychlových dřevní hmoty. V roce 2008 došlo k výraznému poklesu cen dříví, což začátkem

roku v médiích potvrdilo i vyjádření Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů (SVOL). Ani rok 2009 obecně nebyl pro lesnicko-dřevařský sektor příznivý. „V souladu s lesními hospodářskými plány se v roce 2009 vytěžilo méně dříví než v předchozích letech, kdy bylo nutné zpracovat dřevní hmotu z kalamit Kyrill, Emma a Ivan,“ říká generální ředitel Lesů ČR Svatopluk Sýkora. I přes nutnost zpracování kalamit LČR dlouhodobě těží o zhruba 20 % dříví méně, než v lesích přiroste. Budoucí generace se o osud našich lesů nemusí bát.

Patřičnou pozornost proto podnik v roce 2009 podle Svatopluka Sýkory věnoval pěstební činnosti, která je spolu s těžbou dříví hlavní oblastí prováděnou vlastníky a správci lesa. Do pěstební činnosti Lesy ČR v roce 2009 vložily rekordní 1 miliardu 834 milionů korun. Ta v sobě přitom zahrnuje mnoho dílčích odborných aktivit, mezi nejvýznamnější patří obnova lesa, ochrana mladých lesních porostů proti okusu zvěří nebo péče a výchova mladých lesních porostů. Na ploše 12 758 hektarů podnik loni vysadil nejvyšší počet nových stromků v historii – 60 milionů. Z uvedeného počtu nově vysazených stromků činí 43 % listnaté stromy a jedle.

Finance na pěstební činnost v roce 2009 jsou za poslední léta nejvyšší

Lesnický park Křivoklátsko

Křivoklátské lesy tvoří nejrozsáhlejší komplex lesů nížinných poloh v kulturní krajině po staletí se vyvíjející ve vnitrozemí České republiky. Právě zde by měl vzniknout Lesnický park Křivoklátsko, a to na katastrální výměře více než 16 000 ha (z toho PUPFL 12 320 ha). Záměr podporují Česká lesnická společnost, Ministerstvo zemědělství ČR, Lesy České republiky, s. p., Lesní a rybníční správa Jerome Colloredo Mansfeld, Zbiroh, i řada obcí ležících na území budoucího lesnického parku.

Hlavním důvodem pro zřízení Lesnického parku Křivoklátsko (LPK) je zachování a zvyšování přírodních hodnot Křivoklátska a současně s tím i zachování a zvyšování hodnot lesních ekosystémů bez rizika destrukce lesních porostů. Spolu s tím bude zachována i více než 200 let trvající tradice křivoklátského lesnictví, které významně přispělo k historickému vývoji zdejšího cenného typu lesnaté kulturní krajiny.

Území pro přírodu i pro lidi

Heslo z mezititulku se stalo sloganem, který Lesnický park Křivoklátsko charakterizuje. Má jít o území, v němž zůstane zachována rovnováha všech tří pilířů, na kterých hospodaření v lesích spočívá – tedy pilíře environmentálního, sociálního a ekonomického.

Zájmy ekologie a ochrany přírody v oblasti jsou v dostatečné míře chráněny současnou legislativou. Jsou zde 2 národní přírodní rezervace (Týřov a Velká Pleš) a 5 dalších přírodních rezervací. „Vyšší stupeň ochrany pro zvláště chráněné druhy nezajistí ani vyhlášení národního parku,“ říkají M. Pecha, V. Pátek a F. Davídek ze Základní pobočky České lesnické společnosti Křivoklát. Environmentalistické zájmy zajistí rovněž pěstování lesů přírodě blízkým způsobem, které bude základním atributem lesnického hospodaření na celém území LPK.

Naplnění sociálních zájmů bude zajištěno zachováním pracovních příležitostí v lesích. Zároveň Křivoklátsko zůstane rekreačním zázemím pro Prahu, Kladno, Beroun, Plzeň a další města. Nehrozí omezení turistiky a vodáckého i rybářského využití Berounky. Naopak, lesnický park poskytne široké zázemí pro lesní pedagogiku a v rámci již existujícího Informačního a vzdělávacího střediska Křivoklát tady bude možno pořádat semináře, pracovní setkání, exkurze a další akce pro odbornou lesnickou, ochranářskou i laickou veřejnost. Lesnický park bude jedinečným demonstračním objektem s možností srovnávání stavu lesních ekosystémů ponechaných přirozenému vývoji se stavem porostů cíleně lesnický obhospodařovaných.

Ekonomické aspekty zřízení lesnického parku, narozdíl například od zřízení národního parku, jsou rovněž zřejmé. Činnost lesnického parku bude plně financována z lesnického hospodaření a nevyžádá si trvalé náklady ze státního rozpočtu ve výši stovek milionů korun ročně. Výhodou parku bude i zachování produkce dřeva v množství kolem 40 tisíc plnometrů ročně. Jelikož je dřevo

obnovitelná surovina s nízkou energetickou náročností na opracování, je zachování produkce i přínosem ekologickým. V lesnickém parku zároveň nedojde k omezení zdroje paliva pro místní obyvatele ani k omezení možnosti sběru lesních plodů oproti současnému stavu.

Mezinárodní síť modelových lesů

Lesnický park Křivoklátsko se stane součástí Mezinárodní sítě modelových lesů (The International Model Forest Network – IMFN). Název *modelový les* je však poněkud zavádějící, protože projekt v současné době již není zaměřen výhradně na les, nýbrž na trvale udržitelné využití krajiny. Proto česká strana dává přednost názvu *lesnický park*. Modelové lesy se zatím nacházejí převážně v zámoří, v Evropě jsou zatím jen tři – dva ve Skandinávii a jeden ve Španělsku. LPK tak má ambici stát se ve střední Evropě průkopnickým činem.

Dynamická zonace

Zvláštností lesnického parku má být takzvaná dynamická zonace porostů podle nutnosti hospodářských opatření. Zatímco zonace podle zákona o ochraně přírody jako vyjádření odstupňované míry ochrany je vytvořena podle výchozího stavu biosystému, je víceméně statická a lze ji měnit jen složitými administrativními procesy, dynamická zonace se aktualizuje při každé obnově lesního hospodářského plánu. Protože vyjadřuje intenzitu a způsob hospodářských opatření směřujících k vypěstování porostů blížících se ideálu I. zóny, jsou veškeré posuny v zonaci zároveň indikátorem úspěšnosti hospodaření a umožňují jeho operativní přizpůsobení při změně situace.

Závěr

Lesnický park Křivoklátsko má a bude mít řadu zastánců ze strany lesníků, obcí, turistů apod., ale také řadu odpůrců ze strany ortodoxních ochránců přírody. Bez ohledu na to je nutné zdůraznit, že se může stát důležitým instrumentem při hledání cest k obnově narušené krajiny a k jejímu uvědomělému trvale udržitelnému využívání. V tomto smyslu je slogan Území pro přírodu i pro lidi výstižný a plně vypovídající.

Jaroslav Jonáš

s využitím zdrojů ČLS

Přínosy Lesnického parku Křivoklátsko

- pro rozvoj území je to zvýšení atraktivity v oblasti cestovního ruchu
- pro obce znamená udržení plnohodnotné samosprávy území a zachování možnosti čerpání dotací určených pro rozvoj obcí ve velkoplošných CHÚ
- pro občany z širšího regionu znamená umožnění plošné rekreace v lesních porostech a rozvíjení všech k přírodě a lesu šetrných aktivit
- pro občany místní a pro lesnické firmy znamená zachování objemu produkce dřevní hmoty i ostatních lesnických činností včetně zachování pracovních příležitostí a možnosti zásobování obyvatel palivovým dřívím formou samovýrob

- pro rybáře a vodáky představuje zachování využívání celého toku řeky Berounky ve stejném režimu jako doposud
- pro všechny obyvatele ČR je garancí trvale udržitelného rozvoje lesního hospodářství i celého území bez nároku na trvalé výdaje ze státního rozpočtu
- pro lesníky znamená zachování tradice křivoklátského lesnictví a zlepšování stavu lesních porostů bez rizika jejich velkoplošného zhroucení
- pro milovníky přírody je příležitostí k využití území pro účely ekologické výchovy a lesní pedagogiky, kterou již dnes zajišťuje Informační a vzdělávací středisko LČR Křivoklát
- pro odborníky v oblasti lesnického i ochrannářského výzkumu představuje možnost srovnávání vývoje porostů s různým stupněm obhospodařování – od porostů ponechaných přirozenému vývoji až po porosty hospodářské

Odborný seminář o Lesnickém parku Křivoklátsko

Starostové obcí, zástupci vlastníků dotčených lesních majetků a institucí z regionu i zájemci z celé ČR v počtu 95 osob se ve čtvrtek 18. února 2010 zúčastnili odborného semináře nazvaného „Lesnický park Křivoklátsko – území pro přírodu i pro lidi“.

Seminář za podpory LČR, s.p., zorganizovala Česká lesnická společnost, o.s. Jeho cílem bylo seznámit veřejnost se záměrem zřízení Lesnického parku Křivoklátsko. Za přítomnosti náměstka ministra zemědělství ing. J. Nováka byly oficiálně zveřejněny tzv. „standarty lesnických parků v České republice“.

Základní myšlenka lesnického parku, že přírodní, kulturní a duchovní hodnoty určitého území lze chránit i bez zpřísnění režimu ochrany přírody a zbytečných zásahů státu např. formou vyhlášení národního parku, zazněla v několika odborných referátech.

Ing. J. Novák, náměstek MZe, podtrhl důležitost lesnického parku v oblasti informování veřejnosti o způsobech obhospodařování lesů v ČR, o polyfunkčním významu lesů a lesnictví pro veřejnost a o přínosech využívání dřevní hmoty jako obnovitelné suroviny. Zdůraznil dobrovolný postoj vlastníků, kteří se k tomuto projektu připojují.

Park podporuje i J. C. Mannsfeld

Podporu vzniku Lesnického parku Křivoklátsko i dalších lesnických parků v ČR jako demonstračních objektů trvale udržitelného hospodaření za státní podnik Lesy ČR deklaroval Ing. Jiří Makovec, krajský ředitel Lesů ČR Brandýs n. L. Za lesní správy Nižbor a Křivoklát vyzdvihli dosavadní dobrou spolupráci s představiteli obcí Křivoklátska místní lesníci F. Davídek a J. Povolný. K vyhlášení Lesnického parku Křivoklátsko se připojením svého majetku hlásí i největší soukromý majitel lesů v ČR pan J.C. Mannsfeld.

Klíčovou roli při zakládání lesnického parku sehrají vlastníci lesů i další zájmové skupiny, které usilují o zachování a rozvoj všestranného využívání daného území v oblasti rekreace, turistiky, sportu, kultury, vzdělávání, rybářství, myslivosti atd.

O možnostech Lesnického parku Křivoklátsko stát se součástí Mezinárodní sítě modelových lesů (International Forest Model Network) hovořil P. Čupa (BRDM) a o konkrétních příkladech již dnes fungujících na podobných principech v Kanadě i v Evropě informoval K. Vančura (ČLS).

Lesnický park Křivoklátsko, jako součást kulturní obytné krajiny, se tak stane prvním „modelovým lesem“ nejen v České republice, ale i ve střední Evropě.

Zkušenosti šumavských starostů

Šumavští starostové A. Schubert (Modrava) a Z. Lelková (Stožec) se v odpolední části semináře podělili s přítomnými starosty křivoklátských obcí o vlastní zkušenosti se správou obce na území NP Šumava. Fakty a argumenty poukazovali na lichost slibů, které dostávali před zahrnutím jejich katastrů do národního parku, na paradox nutnosti topit v obci uhlím, když všude kolem dřevo hnije.

Specialisté na dotační tituly prezentovali přítomným starostům řadu dotačních možností, které nezávisí na tom, zda obec leží v CHKO nebo v národním parku.

V závěru shrnul M. Pecha (ČLS Křivoklát, odborný garant semináře) dosavadní kroky příprav a jednání vedoucích ke zřízení Lesnického parku Křivoklátsko. Zdůraznil, že celý proces probíhá na dobrovolné bázi zdola a hospodaření dle standardů lesnického parku zachová přírodní, krajinné a kulturní hodnoty území. Jeho vyhlášení se připravuje na květen letošního roku.

Projekt lesnického parku Křivoklátsko i vznik dalších LP má proto potenciál překročit hranice lesního hospodářství i hranice ČR a přispět k rozvoji území jako celku.

Lesnický park má podporu

Ještě před konáním semináře podpořili vznik lesnického parku veřejně v tisku čelní představitelé těchto institucí:

MZe – ministr Jakub Šebesta, za Lesy ČR výrobně technický ředitel Vladimír Krchov, za Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti ředitel Petr Zahradník, za vysoké školy děkan Fakulty lesnické a dřevařské Mendelovy univerzity Brno Petr Horáček, děkan Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity Praha Vilém Podrázský, za Ústav pro hospodářskou úpravu lesů ředitel Jaromír Vašíček a další.

Pavel Procházka

14. reprezentační lesnický ples

6. února proběhl v kongresovém centru Aldis Hradec Králové již 14. ročník lesnického reprezentačního plesu, pořádaného Lesy České republiky, s. p.

Již tradičně bylo zcela vyprodáno, mimo jiné díky bohatému programu. Celým večerem prováдел moderátor, herec, zpěvák i tanečník Roman Vojtek. Po oficiálním zahájení zazářil parket pestrými kostýmy hradeckého taneční skupiny Krok, která se postarala o předtančení. Pro mnohé bylo jedním z největších lákadel

vystoupení zpěvačky Petry Janů. Monika Absolonová se představila muzikálovými melodiemi. S velkým úspěchem se setkala skupina Brouci Band – The Beatles Revival. Díky známým melodiím a textům se na jejich písničky nejen tančilo, ale i zpívalo.

Zábava na Malém sále rozhodně nezůstávala pozadu. Po rozjezdu, který byl v režii The Party Bandu, nastoupila skupina Rangers a postarala se o to, že parket byl opravdu nabitý. Pro zpestření bylo možné shlédnout předtančení taneční skupiny Crock 14, která přítomné nejen bavila, ale i učila tajemství country tanců. Program zakončovala Cimbálová muzika Aleše Smutného. Ta udržela tempo zábavy až do úplného konce ve dvě hodiny po půlnoci.

Bohatý doprovodný program zahrnoval nejen slosování vstupenek o zajímavé ceny, ale také ukázky vábení zvěře, vystoupení trubačů nebo možnost ochutnat zvěřinové speciality.

Doufáme, že všem účastníkům přinesla tato akce možnost odreagovat se od běžných starostí, pobavit se s přáteli a oprášit své taneční umění.

➤ Fotogalerie: <http://lesuzdar.lesy.cz/clanky/14.-reprezentacni-lesnicky-ples/fotogalerie/>

Lesy ČR chrání biodiverzitu

Organizace spojených národů vyhlásila rok 2010 Mezinárodním rokem biodiverzity, aby upozornila na nutnost ochrany druhové i genetické rozmanitosti živé přírody a s tím spojenou ochranu přirozených stanovišť. Jde o záležitost, která se bytostně dotýká i státního podniku Lesy České republiky a způsobů jeho lesnického hospodaření.

Jedním z projevů odpovědného přístupu LČR k ochraně biodiverzity je zásada trvale udržitelného hospodaření, která je základem lesnické strategie podniku.

Trvale udržitelné hospodaření

Trvale udržitelné hospodaření má v našich lesích více než 250 let dlouhou tradici. Zárodky jeho principů jsou zakotveny už v lesních řádech (patentech) Marie Terezie z let 1754 – 1756. V průběhu

staletí byly tyto principy zdokonalovány, až v 80. a 90. letech minulého století nabyly podoby celosvětově skloňovaného pojmu *trvale udržitelný rozvoj – sustainable development* a jeho odvozeniny *trvale udržitelné hospodaření v lesích – sustainable forest management*. Do rámce trvale udržitelného hospodaření lze zařadit mimo jiné takové provozní aktivity, jako je péče o genofond lesních dřevin, rozvíjení podílu přirozené obnovy na obnově lesů, zvyšování podílu melioračních a zpevňujících dřevin v porostech apod.

„Podnik se v plném rozsahu svých praktických i osvětových aktivit připojuje k myšlenkám ochrany biodiverzity a trvale udržitelného hospodaření v lesích, které je základem naší lesnické strategie,“ říká k tématu generální ředitel Lesů ČR Svatopluk Sýkora. „V současné době jsou Lesy ČR nositeli osvědčení, udělovaného nezávislou certifikační firmou, o certifikaci lesního hospodaření podle mezinárodně platného systému PEFC na všech lesních hospodářských celcích podniku.“

Program 2000

Dalším dokladem péče LČR o biodiverzitu české přírody je Program 2000, přijatý pro zajištění cílů veřejného zájmu v podniku spravovaných lesích. V tomto programu je ochraně biodiverzity věnována celá 7. kapitola. V ní jsou až do zcela konkrétních opatření rozpracovány ochrana biotopů, ochrana vzácných rostlinných i živočišných druhů, péče o přírodě blízké lesní okraje, cílené ponechávání části odumřelého

dřeva v lesích a potlačování nežádoucích druhů invazních nepůvodních rostlin.

Program 2000 financují Lesy České republiky výhradně z vlastních prostředků a vynakládají na něj kolem 60 milionů korun ročně.

Spolupráce s orgány ochrany přírody

O významu lesů a způsobu jejich obhospodařování pro ochranu biodiverzity vypovídá skutečnost, že více než 45 % všech lesů obhospodařovaných Lesy ČR je dnes součástí zvláště chráněných území nebo lokalit evropské soustavy Natura 2000. Lesnické hospodaření se v těchto chráněných oblastech striktně řídí platnými právními předpisy a není zaměřeno ekonomicky, nýbrž na péči o předmět ochrany.

V záležitostech ochrany přírody Lesy ČR úzce spolupracují s odbornými pracovišti a nevládními neziskovými organizacemi, jako jsou například Český svaz ochránců přírody (ČSOP) nebo Česká společnost ornitologická (ČSO). Náklady na tyto aktivity hradí Lesy ČR převážně z vlastních zdrojů.

Jako příklad užitečné spolupráce může posloužit vyvěšování ptačích budek, které v zájmu ochrany biodiverzity vyrábějí LČR ve svém semenářském závodě v Týništi nad Orlicí. Od roku 1998 jich bylo v Týništi vyrobeno přes 40 tisíc, a to v patnácti druzích, od budek pro sýkorky až po příbytky netopýrů nebo divokých kachen. Celkem 25 000 z celkového počtu vyrobených budek vyvěsili členové a

příznivci ČSOP na základě dlouhodobé spolupráce s LČR. Část zbývajících budek instalovali v lesích sami zaměstnanci LČR a zbytek odkoupili zájemci z řad veřejnosti.

Závěr

Rozsah tohoto textu neumožňuje vypsát všechny aktivity, které LČR v souvislosti s ochranou biodiverzity vyvíjí. Mnoho dalších informací lze nalézt na webových stránkách Lesů České republiky.

OMK

Ilustrační foto: Nabídka hnízdních možností pro lesní ptáky je jednou z forem péče LČR o biodiverzitu (LS Frýdlant v Čechách ; Zdrojové foto Ing. Jaroslav Jonáš)

Bílá stopa na lesní správě Železná Ruda

Železná Ruda, toto známé šumavské středisko sjezdového lyžování, má ve svém okolí i kvalitní síť strojově upravovaných běžeckých tratí, které společně s výbornými sněhovými podmínkami a zimním inverzním počasím přitahují každoročně mnoho vyznavačů bílé stopy.

Na území Lesní správy Železná Ruda najdeme tyto běžecké tratě nejen v oblasti Železnorudska, ale také Hartmanicka a Ždánova u Kašperských Hor. Celá síť lyžařských tras na Šumavě je velmi kvalitně proznačena jak klasickými oranžovými značkami Klubu českých turistů, tak i dřevěnými gravírovanými směrovkami s piktogramem lyžaře.

Informace o rozsahu proznačených běžeckých tras mohou návštěvníci Šumavy získat různými způsoby. Jsou vyznačeny v turistických mapách, na mapkách „Bílá stopa na Šumavě“, které jsou zdarma k dispozici na informačních střediscích, obecních úřadech, popřípadě penzionech, a především na webových stránkách www.bilastopa.cz. Na těchto stránkách se návštěvníci seznámí s aktuálním stavem běžeckých tras, kdy a kde byly strojově upraveny a jaké je momentální počasí.

Železnorudská lesní správa udržuje díky své hospodářské činnosti rozsáhlou síť lesních cest s kvalitním povrchem, sloužících nejen lesnímu provozu, ale také veřejnosti ve formě turistických, cyklistických a lyžařských tras. Veškeré činnosti spojené s obhospodařováním lesa jsou v průběhu roku plánovány tak, aby strojově udržované lyžařské trasy mohly být nerušeně užívány v zimní běžecké sezóně, a to vždy v období od 15. prosince do 15. března.

Pro představu, o jaký rozsah a jaké omezení se jedná, je třeba zmínit, že jde o více než padesát kilometrů strojově upravovaných běžeckých stop na cestách ve správě LČR zastoupených LS Železná Ruda. Mnohonásobným průjezdem techniky dojde k velkému zhutnění sněhové pokrývky, která v jarních měsících velmi pomalu odtává a je třeba ji za nemalé finanční prostředky odstraňovat. Mnoho dalších kilometrů lyžařských stop je prošlapáno samotnými turisty. I těmto cestám se snažíme v maximální možné míře vyhýbat a svou činností je nepoškozovat.

Jak již bylo zmíněno, Železná Ruda je také významným střediskem sjezdového lyžování. Převaha sjezdovek se nachází na pozemcích státu ve správě Lesů ČR, které se snaží vycházet vstříc rozumným návrhům na jejich rozšíření ve prospěch větší bezpečnosti a kvality sjezdového lyžování.

Vloni byla takto rozšířena horní část sjezdovky lyžařského areálu „Nad nádražím“. Pro letošní rok se připravuje úprava sjezdových tratí lyžařského areálu na Špičáku za účelem zlepšení rozhledových poměrů v místech křížení a vytvoření propojení v dolní části sjezdovky číslo jedna a dva.

Snahou zaměstnanců Lesní správy Železná Ruda je představení Lesů ČR jako dobrého správce státního lesního majetku, který dokáže skloubit zájmy hospodářské se zájmy ochrany přírody i veřejnosti.

Petr Najman

Počátek zásadní obnovy větrolamů na Znojemsku

Lesní správa Znojmo obhospodařuje celkem 364 ha větrolamů v celkové délce téměř 200 km. Větrolamy se vysazovaly převážně po druhé světové válce. Tehdy vznikly vhodné podmínky pro jednoduché řešení problémů s větrnou erozí, která sužovala krajinu a obyvatelstvo po dlouhá staletí a

kteřá nabyla na rozsahu rozoráváním mezí a scelováním polí.

Nezkušené zakladatelé větrolamů bohužel vsadili na rychle rostoucí a často nepůvodní dřeviny, které dnes mnohde dosáhly vrcholu životnosti a přestávají plnit svou půdoochrannou a krajinoformnou funkci. Jde zejména o větrolamy, kde základní kostru tvoří měkké listnáče a některé introdukované dřeviny, především javor

jasanolistý a pajasan žláznatý.

Již v minulosti docházelo k problémům s obnovou větrolamů na šterkopískových terasách Znojemska, kde hlavně v úzkých větrolamech odumíraly topoly tvořící střed pruhů. Někde zůstává jen keřové patro a ztráta výškové členitosti značně snižuje účinnost větrolamů. Na úrodných stanovištích s mírným sprašovým překryvem zase topoly ve směsích i v monokulturách přicházely do mýtní zralosti. Ve směsích to mělo za následek předrůstání topolů, jejich vyklánění z přímého vzrůstu a potlačení druhově vhodnějších listnáčů.

Obnova je nákladná

Řadu větrolamů bude třeba obnovit i z důvodu poškození velkoplošnými leteckými postřiky. Dříví z větrolamů je přitom krajně nekvalitní, sukaté, křivé a poškozené hnilobou. Naproti tomu je obnova značně nákladná pro velký tlak zvěře a pro extrémní klimatické vlivy. Z těchto důvodů je obnova větrolamů vysoce prodělečnou činností. Postoj zemědělců k větrolamům navíc nebyl v minulosti nejlepší. Ořezávali větve v jejich okrajích, často svévolně snižovali šířku větrolamů při orbě a

požadovali jejich zrušení. Objevily se i případy vandalství, kdy do větrolamů byl navážen komunální odpad.

Nová výsadba větrolamů vždy narážela na množství překážek, a po restitucích lesních i zemědělských pozemků, kdy se majetkové poměry často mění již po několika metrech, je situace ještě problematictější. Proto se využívá stávající státní držby a při komplexních pozemkových úpravách se plánuje kompletace větrolamů tak, aby svoji funkci plnily co nejlépe.

Obnovy se dočkají především větrolamy v nejhorším stavu v jihovýchodní části LS Znojmo. Celkem půjde o téměř 13 hektarů větrolamů v celkové délce 6 700 metrů, které budou chránit krajinu i díky finanční podpoře z fondů EU.

Přemysl Voborník

Lesy ptákům, ptáci lesům

Státní podnik Lesy České republiky již přes dva roky spolupracuje na Vysočině s ornitology. Společně se úspěšně snaží chránit přirozené životní prostředí volně žijících ptáků. Aktivní spolupráce Lesů ČR s Českou společností ornitologickou začala v srpnu 2007, kdy zástupci obou organizací podepsali Deklaraci o spolupráci. Chtěli tím vyjádřit oboustranný zájem o ochranu evropského dědictví formou ochrany volně žijících druhů ptáků v lesích.

Zaměření na doupné živočichy

Od té doby LČR s Pobočkou České společnosti ornitologické na Vysočině podepsaly další tři dohody, prostřednictvím kterých LČR doposud poskytly finanční podporu ve výši celkem 400 000 korun. Obsahem těchto smluv je chránit stanoviště dutinových živočichů – doupné a

odumřelé stromy, ve kterých se mohou ukrývat a hnízdit ptáci i další živočichové (netopýři, plchové či veverky). Řada ptáků hnízdících v dutinách si neumí sama dutinu vydlabat – například sýkory, lejsci, rehek zahradní, holub doupňák, krutihlav nebo brhlík. Jsou tak odkázáni na dutiny, které vytvořila sama příroda, otvory po větvích, vyhnilé části kmenů, anebo na škvíry, které v minulosti vydlabali ptáci datlovití.

Dutiny pro ptáky, netopýry i houby

V rámci tohoto projektu lesníci v kraji Vysočina vyhledávají a značí stromy s dutinami. Označují je modrým trojúhelníkem a nechávají v porostech k přirozenému dožití či odumření. Tlející dřevo je cenným biotopem plným života. Slouží jako úkryt a zároveň zdroj potravy pro bezobratlé živočichy, plazy, obojživelníky, ptáky, netopýry a další savce. Roste zde také mnoho zajímavých hub, jako jsou například korálovci.

Moderní technika v lese pomáhá

Označené stromy pomůže do lesnických map zakreslit GPS zaměření. K základní evidenci patří také sledování obsazenosti dutin, hlavně v průběhu hnízdního období. Obrovským pomocníkem při zjišťování, kolik druhů se v dané lokalitě nachází, je denní a noční nahrávání zvuků. Takové analýzy navíc mohou odhalit pohlaví či stáří ptáků.

Možnou alternativou stromových dutin jsou ptačí budky. Přestože nemohou přírodní dutiny zcela nahradit, protože některé druhy ptáků se v budkách vůbec nezabydlí, mají v přírodě své opodstatněné místo. Proto LČR společně s ornitology budky pro nejrůznější druhy ptáků pravidelně vyvěšují, čistí a opravují.

Téměř 4 000 dutin

Za každý rok spolupráce s ornitology vzniká závěrečná zpráva. Ta poslední informuje mimo jiné o tom, že v posledních dvou letech lesníci společně s ornitology v kraji Vysočina (v lesích, které spadají pod Krajské ředitelství LČR Jihlava) celkem označili přes dva tisíce stromů s celkovým počtem 3 997 dutin. Mezi nimi výrazně převažují listnaté dřeviny (88 %). Nejčastěji označovanou dřevinou je buk (55 %). Nechávat a chránit v lesích doupné stromy má velký význam také z pohledu ochrany lesa proti nežádoucímu přemnožení hmyzích škůdců. Někteří ptáci, zvláště šplhavci, vyhledáváním potravy lesníkům pomáhají. Jsou to pomocníci obdaření neskomírající vytrvalostí a navíc jsou velmi levní.

Ing. Rostislav Čech

Odhady počtů hnízdicích párů na Vysočině

Holub doupňák	250 - 500	Rehek zahradní	2000 - 4000
Pušťík obecný	160 - 320	Lejsek šedý	2000 - 3000
Sýc rousný	80 - 120	Lejsek bělokrký	100 - 200
Kulíšek nejmenší	50 - 100	Lejsek černohlavý	60 - 140
Krutihlav obecný	160 - 320	Lejsek malý	150 - 300
Žluna šedá	130 - 260	Sýkora koňadra	100 000 - 200 000
Žluna zelená	600 - 1000	Sýkora modřinka	40 000 - 80 000
Datel černý	200 - 400	Sýkora uhelníček	25 000 - 50 000
Strakapoud velký	10 000 - 20 000	Sýkora parukářka	3000 - 6000
Strakapoud jižní	0 - 5	Sýkora babka	3000 - 5000
Strakapoud bělohřbetý	0 - 3	Sýkora lužní	3000 - 5000
Strakapoud prostřední	60 - 120	Brhlík lesní	30 000 - 50 000
Strakapoud malý	200 - 400	Kavka obecná	2000 - 4000

Lesy ČR chrání hnízdiště čápa černého

Rozsáhlé lesní komplexy Slavkovského lesa patří mezi ta území v České republice, kde se vyskytuje čáp černý (*Ciconia nigra*), ptačí druh uvedený v seznamu ohrožených druhů.

Čáp černý patří mezi největší ptačí druhy žijící na našem území. Peří má zelenočerně zbarvené, lesklé, břicho světlé až bílé a nohy se zobákem červené. Žije v hlubokých, převážně jehličnatých lesích od středních poloh až do podhůří a hor. Upřednostňuje řídké osídlenou krajinu s dostatečným klidem.

Hnízda si obyčejně staví v rozsochách větví vysokých jehličnatých stromů. Na stavbě hnízda

se podílejí zpravidla oba čapí partneri. Využívají k ní větviček, travin, mechů, listů a drnů. V jarních měsících, nejčastěji v dubnu, naklade samice čápa černého 3 až 5 bílých vajec se zelenavým nádechem, na kterých sedí střídavě oba rodiče přibližně jeden měsíc. O malá čápata se rodiče starají zhruba dva měsíce, kdy jim nosí v hrdelních vacích již natrávenou potravu.

Po dvou měsících mladá čápata poprvé vylétají z rodného hnízda a začínají si sama obstarávat potravu. Základem jejich potravy jsou ryby, drobní savci, malí plazi a žáby. Při obstarávání potravy se čápi vzdalují poměrně dost daleko od hnízda. V době nedostatku vhodné potravy jsou schopni se za potravou vydávat až do vzdáleností přesahující 15 kilometrů.

Co čápy ohrožuje

Hnízdiště čápa černého v naší republice nejvíce ohrožuje necitlivá těžba lesních porostů, v nichž si čáp černý staví svá hnízda. Mezi další vlivy ohrožující jeho stavy a existenci patří úprava režimu na vodních tocích a rybnících, používání chemických prostředků podél vodních ploch, nešetrné zemědělské nakládání s živočišnými odpady, jako je kejda, uskladňování krmiv, např. siláže, nevhodně vedená elektrická vedení a podobně.

K místům s potvrzeným výskytem čápa černého patří ve Slavkovském lese hvozdy Kyselka, ležící mezi obcemi Prameny a Nová Ves, dále hvozdy Vlček, nalézající se u obce Prameny směrem na Mariánské Lázně a lesy v okolí obce Sítiny. Hospodaří tam Lesy České republiky, s. p., Lesní závod Kladská, který má ve spolupráci s ornitologickými odborníky CHKO Slavkovský les všechna hnízdní místa zmapována a své hospodaření přizpůsobuje životním podmínkám tohoto ohroženého ptačího druhu.

Jak chránit čapí hnízdiště

Převažující část nutných prací v lokalitách s výskytem hnízd čápa černého se provádí v měsících, které čáp černý tráví v teplejších krajích na jihu Evropy nebo v Africe. Nejbližší okolí hnízd je pokud možno ponecháváno v nezměněném stavu, bez jakýchkoliv zásahů. Především množství a umístění jednotlivých stromů v nejbližším okolí zůstává v nezměněné podobě. Čápi černí si svá hnízda stavějí tak, aby byla dostatečně krytá, umožňovala jim dobrý rozhled na většinu stran, byla dobře přístupná při odletu z vlastního hnízda a umožňovala dobrý přilet. Musí být chráněna proti převládajícím větrům a dostatečně osluněná během dne.

Po přiletu ze zimoviště čápi delší dobu krouží nad svým hnízdem a bedlivě je kontrolují. Jakákoliv změna stromového patra v nejbližším okolí hnízda může negativně ovlivnit některou ze zmiňovaných podmínek a čápi černí se již na toto místo nevrátí. Budou si hledat jinou lokalitu, která splňuje jejich nároky na ideální umístění hnízda.

Hnízdní klid

V jarních měsících, kdy čápi kladou vejce, sedí na nich a následně vychovávají mláďata, se v širokém okruhu kolem hnízd zcela utlumí jakákoliv těžební činnost. Lesníci LZ Kladská směřují své aktivity do jiných lokalit. Hluk motorových pil při kácení stromů a hukot lesních traktorů přibližujících pokácené stromy na skládky není v těchto místech slyšet. Pracuje se v jiných částech lesů, kde nedochází k rušení čápů vychovávajících svá mláďata. Lesníci pouze těmito místy tiše a opatrně procházejí a kontrolují stav lesů. Při zjištění potřeby lesnického zásahu si místo zaznamenají a lesnické činnosti provádějí až po odletu čápů do zimovišť.

Díky citlivému přístupu lesníků se daří v romantické krajině Slavkovského lesa udržet tento ptačí druh a místní obyvatelé i četní návštěvníci této chráněné oblasti mohou obdivovat elegantní let čápa černého nad zdejšími rozsáhlými lesy a loukami.

lzk

foto: Václav Suchý

Lesní správa Dvůr Králové nad Labem se představuje

Lesní správa Dvůr Králové nad Labem vznikla transformací LZ Harrachov, Vrchlabí, Horní Maršov dne 1. 11. 1996. Vznikly tak dva lesnické subjekty, LS Vrchlabí a Podkrkonošská lesní, a.s.. Sídlo LS Vrchlabí bylo situováno do prostorů bývalého LZ Vrchlabí. Od 1. 7. 1998 bylo sídlo přesunuto do Dvora Králové n.L. a název se změnil na LS Dvůr Králové. Dle rozdělení území do vyšších

územněsprávních celků se území lesů spravovaných LS nalézají v kraji královéhradeckém a menší výměrou v kraji libereckém.

Současný stav porostů je výsledkem vlivů působících na les několik generací. Na počátku historické doby byla značná část této oblasti pokryta lesy, které byly součástí pohraničního hvozdu, táhnoucího se od Dvora Králové nad Labem až do Krkonoš. Tyto lesy sloužily potřebě komorních panství a kutnohorských dolů, kam se dříví plavilo po Labi. V 16. a 17. století a v 1.

polovině 18. století se v oblasti těžilo velmi intenzivně, exploatačně.

Vznik smrčín

K prvním řízeným úpravám lesního hospodářství došlo pravděpodobně ve 2. polovině 18. století, do této doby spadají začátky umělé obnovy. Ta přivodila i preferenci smrku na úkor jedle a listnáčů a spolu s holosečnou formou, kterou se zde hospodařilo celé minulé století, silně ovlivnila současný stav porostů. Vznikly rozsáhlé stejnorodé smrkové porosty, ohrožované větrem i jinými škodlivými vlivy. Když v letech 1920 až 1923 zničila mniška 50 - 70 % porostů, byly holiny opět zalesňovány smrkem, popř. v řádkové síji směsí smrk, borovice, modřín.

Hlavními původními dřevinami, které rostly v celé oblasti Podkrkonoší, byly JD, SM, BO, BK, DB. Ve vyšších polohách převládal SM, JD, BK v různém poměru smíšení s celou řadou vtroušených dřevin. V níže položených částech oblasti převládaly hlavně listnaté dřeviny, zejména DB, z jehličnanů BO, částečně SM a JD. Současné složení dřevinné skladby je následující: SM 72,5%, BO 9%, MD 6%, DB 2% BK 4%, BR 3%, ostatní dřeviny 3,5%.

Geologické a klimatické poměry

Západní část území LS je geomorfologicky pahorkatinou, vrchovinou až hornatinou, od severu k jihu až jihovýchodu se snižující. Zaujímá rozsáhlou sníženinu mezi Krkonošemi a Kozákovským pásmem. Pahorkatina patří do výrazné oblasti podkrkonošského permokarbonu, typického převládajícím hnědočerveným zbarvením půd. Východní část je rozsáhlá sníženina s členitým povrchem vsunutá mezi hřbety Krkonoš a Orlických hor, která vyplňuje celý Broumovský výběžek. Na karbonských usazeninách následují permské, triasové a křídové usazeniny. Vzhledem k převaze středně živného podloží převládají kambizemě (hnědé půdy) oligo(mezotrofní) (na zelených břidlicích a permokarbonských pískovcích převládající).

Průměrné roční srážky kolísají mezi 650 - 900 (1000) mm. Délka vegetační doby mezi (130) 140 - 160 dny. Ze zastoupení edafických kategorií v PLO při mírné převaze kyselých řady (především kat. K) nad živnou řadou (převážně kat. S) a nepatrném zastoupení ostatních řad a z převládnutí 3 -

dubobukového, 4 - bukového a 5 - jedlobukového lesního vegetačního stupně vyplývá i zastoupení hospodářských souborů. Převládajícími soubory lesních typů jsou: 4S, 5K, 3K, 4K, 5S.

Skály, hory, vodní toky

Největší turistickou atrakcí jsou tu rozlehlé pískovcové plošiny, které místy přecházejí ve skalní města (Broumovské stěny, Ostaš, Teplické skály, Adršpašské skály, Křížový vrch, Bor). Horopisně patří oblast v převážné míře k Broumovskému meziohří, které tvoří spojnici mezi Krkonošemi a Orlickými horami. Nejvyšším bodem je Ruprechtický Špičák (880 m) v Javořích horách; ještě vyšší Bor nad Machovem má svůj vrchol (915 m) již na polském území.

Broumovským stěnám kraluje Božanovský Špičák (773 m) a Koruna (769 m), Teplicko-adršpašským skalám Cáp (785 m), Jestřebím horám Žaltman. Výrazné vrcholy tvoří i Ostaš (700 m) a Turov (620 m).

Největším vodním tokem broumovské kotliny je říčka Stěnavá, která k nám u Meziměstí přitéká z Polska a pod Otovicemi se na jeho území opět vrací. Patří do povodí Odry, která teče do Baltského moře. Za rozvodím, do Labe a Severního moře, odvádí vody řeka Metuje, pramenící v Adršpašských skalách. Jejimi největšími přítoky jsou Židovka, Dřevíč, Ledhuje a Zdoňovský potok. Rázovitých a malebných údolí není v popisované oblasti mnoho - kromě Metuje stojí za pozornost ještě údolí Židovky, Dřevíce a Jívky. Zajímavější a turisticky atraktivnější jsou menší potoky, protékající pískovcovými skalami, které si na svém toku vyhloubily úzké divoké rokliny (Vlčí rokle, Anenské údolí, Teplické údolí).

Kulturní památky

Z kulturních památek jsou nejvýznamnější církevní objekty, především kláštery v Broumově a Polici nad Metují, a kostely v Bezděkově, Božanově, Heřmánkovicích, Hronově, na Hvězdě, v Polici nad Metují, Ruprechticích, Veměřovicích a Zdoňově; většina z nich je dílem velkého mistra českého baroka K. I. Dienzenhofera. Menší zámecké stavby najdeme v Dolním Adršpachu, Teplicích nad Metují, Meziměstí, Skalách (u Teplic) a Stárkově. Pozoruhodné jsou zbytky skalních hradů Adršpach, Střmen, Skály a Vlčinec. Na celém Broumovsku i Poličsku se dochovaly rázovité stavby lidové architektury, a to jak zděné statky tzv. broumovského typu, tak i roubené chalupy a objekty z hrázdného zdiva. Ojedinelou památkou je dřevěný kostelík na hřbitově v Broumově, nejstarší dochovaná stavba tohoto typu u nás (15. století). Městské památky jsou nejvýraznější v Broumově a Polici nad Metují.

Skalní města

Hlavní cíle turistů - pískovcová skalní města - jsou výsledkem činnosti křídového moře, které do celé oblasti zaneslo silné vrstvy bílého písku, během miliónů let proměněné v tvrdé pískovce. Rušivým působením vody, větru a mrazu se v nich vytvořily hluboké soutěsky a pozoruhodné skalní útvary. Ve skalních městech najdeme stovky mohutných věží, které především svou výškou nemají v Čechách obdoby, ale i polojeskyně, vodopády, souvislé skalní stěny apod.

Historie osídlení

Divoké a neproniknutelným lesem porostlé území při severovýchodní hranici Čech zůstávalo bez trvalého osídlení prakticky až do 13. století, kdy tu benediktini založili kláštery v Polici nad Metují a Broumově a odtud kolonizovali přilehlé oblasti, především Teplicko. Většina obyvatel v popisované oblasti, zejména v její severní části, přišla během kolonizace z německy mluvících zemí. O málo později vznikly na klíčových místech gotické hrady, které v husitských válkách sloužily většinou obráncům kalicha. Spor o luterský kostel v Broumově byl jednou z příčin vzniku stavovského povstání v roce 1618, roku 1775 vypukly v Teplicích nad Metují bouře, které postupně přerostly v největší nevolnické povstání v Čechách.

Dopravní poměry

Celá oblast je poměrně dobře přístupná veřejnou dopravou. Osu tvoří železniční trať z Týniště nad Orlicí do Meziměstí, z níž odbočuje v Teplicích nad Metují trať na Adršpach, Janovice a Trutnov, a z Meziměstí do Broumova a Otovic. Všechny atraktivní turistické cíle jsou dostupné autem, většinou jsou k dispozici i parkoviště (Broumovské stěny - chata Hvězda, Teplické a Adršpašské skály, Ostaš). Autobusové spojení se v poslední době poněkud zhoršilo, přesto do většiny obcí autobusy zajíždí. Do oblasti jezdí i dálkové spoje (z Prahy a Hradce Králové do Hronova, Police n. Metují a Broumova).

Při cestách v uvedené oblasti je třeba mít na paměti, že se pohybujeme v Chráněné krajinné oblasti Broumovsko. Dodržování návštěvního řádu je obzvláště důležité zejména na území státních přírodních rezervací.

Tomáš Hillemann

Přehled osvětových akcí u státního podniku Lesy České republiky za rok 2009

Státní podnik Lesy České republiky každoročně pořádá pro širokou veřejnost především pro děti a mládež různé osvětové akce. Mezi ně můžeme zařadit Dny s Lesy ČR, naučné aktivity lesní pedagogiky, besedy na lesnická témata, vycházky do přírody, exkurze do obor a jiných zajímavých míst a v neposlední řadě také soutěže s lesní tematikou.

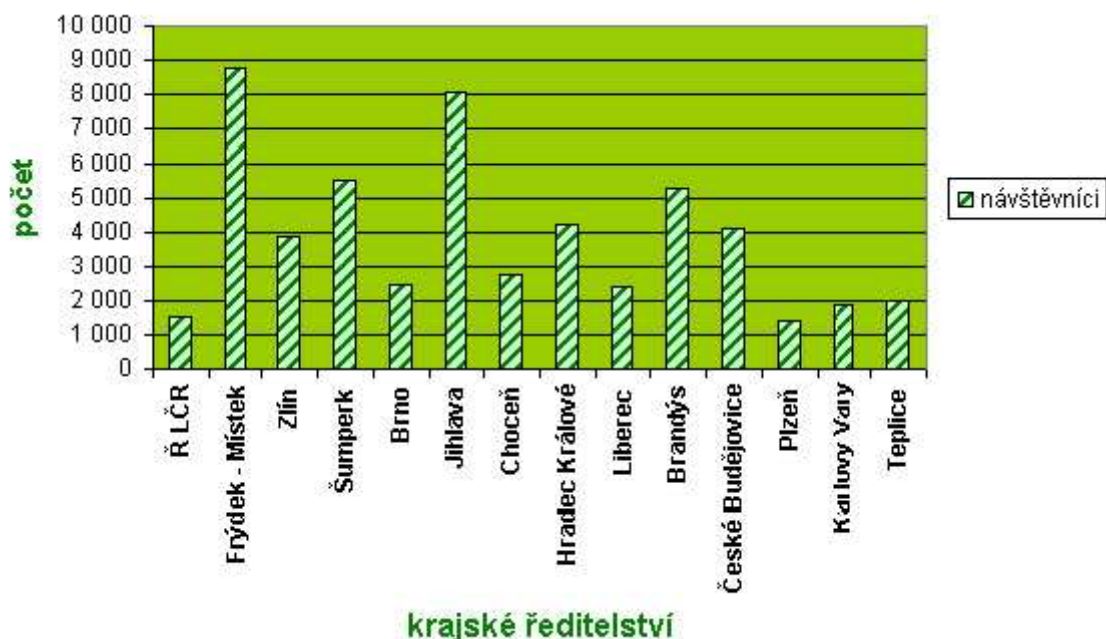
V loňském roce zaměstnanci Lesů ČR připravili celkem 760 akcí výše uvedených typů. Těchto akcí se zúčastnilo kolem 55 tisíc návštěvníků.

Aktivita lesní pedagogiky zajišťují lesní pedagogové, což jsou zaměstnanci státního podniku a tuto činnost vykonávají nad rámec svých pracovních povinností. Přesto tuto formu předávání informací o lesním hospodářství přijali za své a lesnickou osvětu berou jako stavovskou povinnost. V současné době má podnik 147

proškolených lesních pedagogů a jejich působnost pokrývá celou republiku. Mimo ně se osvětou zabývají i další zaměstnanci, kteří se na kurz teprve chystají nebo zvolili jinou formu osvěty.

Všem zaměstnancům, kteří se rozhodli nést břemeno lesnické osvěty, patří naše velké poděkování a přání, aby jejich nadšení neutuchalo.

Účast veřejnosti na osvětových akcích v působnosti krajských ředitelství

Poutní místo Svaté Trojice

Přestože některé lokality lesních masivů vypadají relativně nepřístupné, i zde se najdou stopy po práci lidských rukou, které stojí za povšimnutí a návštěvu. Jednou z nejvýznamnějších v oblasti Lesní

správy Ruda nad Moravou je novogotický kostelík Svaté Trojice, který nalezneme v horském sedle pod Jeřábem.

K místu, kde stojí, se váže zajímavá pověst. Na počátku 18. století se tudy prý vracel houslista z posvícení. Cesta do kopce jej vyčerpala natolik, že si zde pod rozložitým bukem zdříml. Po chvíli jej probudilo mručení a po procitnutí uviděl hlavu medvěda. Jako blesk vylétl na nejbližší strom a

byl strachy téměř bez sebe. Medvědu se však pod stromem zalíbilo a nechtěl odejít. Houslista mu v zoufalství nejdříve začal házet koláče z výslužky, a když mu došly, začal hrát na housle. Hra přilákala hajného, který šel neznámému muzikantu vyhubovat za to, že mu plaší zvěř. Když viděl muže na stromě a medvěda pod ním, bylo mu vše jasné a jedinou ranou šelmu skolil. Zachráněný houslista z vděčnosti za pomoc připevnil na strom obrázek Sv. Trojice. Náhodní chodci se pak často na hřebenu zastavovali ke krátké modlitbě.

Kaple jako dík za záchranu

Co je na této pověsti pravda, nevíme. Jisté však je, že v roce 1786 se zde skrývali obyvatelé nedalekých Králík před vpádem Pruských vojsk krále Fridricha II. Jako dík za své zachránění vybudovali na místě dřevěnou kapli zasvěcenou Sv. Trojici.

Poutní kaple v novogotickém stylu, jak ji známe dnes, byla postavena v roce 1898. Později byla notně zdevastována a její stav se začal zlepšovat teprve po roce 1989. Bohužel se již nepodařilo zachránit původní, na plechu malované obrázky křížové cesty před kaplí.

Ivo Valenta

Studánky v lesích

Bývalo jich opravdu mnoho – lidé o ně pečovali, čistili je, chránili, na jaře je otevírali..... Pro vodu k některým z nich jezdili i zdaleka, pro její chuť a kvalitu. Pomalu jich ubývá, některé vysychají, kvalita jejich vody již není často taková, aby mohla být označena za vodu pitnou - přesto jsou i dnes velmi důležitou součástí lesních ekosystémů.

Kdeže jsou ty časy, kdy J. V. Sládek mohl bez obav psát *Znám kříšťálovou studánku, kde nejhlubší je les*. S nadsázkou můžeme říct, že hloubku lesů dnes neměříme studánkami, ale výskytem rádobymilovníků přírody na čtyřkolkách či skútrech, bezohledných a nerespektujících zákon. A vinou neutuchajícího lidského „snažení“ můžeme bohužel často pochybovat i o kříšťálovosti studánek.

Ale i dnes, v době, kdy již nemusíme k pramenům a ke studánkám nebo kašnám chodit s vědrem pro vodu, kdy nám stačí otočit kohoutkem, abychom jí měli dostatek, si lesníci, snad více než kdo jiný, stále velmi dobře uvědomují význam vody v lesích. Ale opačně si také velmi dobře uvědomují význam lesů pro vodní systémy, nepopiratelnou schopnost lesa vodu zadržovat a být její zásobárnou. Také proto se lesníci mimo jiné snaží pečovat i o prameny a studánky.

Na revíru Potštejn Lesní správy Rychnov nad Kněžnou, přímo v okolí Potštejna najdeme nejen studánky, ale i lesní tůň a rybníčky. Také na ostatních revírech lze studánky najít.

Nabízíme Vám příběh jedné studánky, studánky na hradním kopci v Potštejně:

Její vznik předurčila geologická stavba. Voda vsáklá na vrcholu kopce pomalu sestupuje systémem jemných puklin žulovým masivem. Hornina se však s hloubkou stává nepropustnou, a tak původní pohyb vody ve směru gravitace se mění na pohyb boční. Na svahu pod hradem se tímto způsobem dostává do prostředí dobře propustných opuk a jimi voda proudí především po ukloněných vrstevních plochách, blíží se postupně k povrchu a vzniká pramen. Naše studánka pod hradem Potštejn patří mezi menší prameny, přesto je schopna denně poskytnout až několik tisíc litrů vody, a to zcela zdarma, bez čerpání.

Tato studánka byla upravena pravděpodobně v polovině 18. století jako součást zdejší křížové cesty, kterou nechala vystavět hraběnka Anna Barbora, manželka Jana Ludvíka Harbuval – Chamaré. Pravděpodobně již v té době voda ze studánky zásobovala obecní kašnu na Městečku, nejstarší části obce Potštejn. Její vzhled známe ze staré pohlednice z konce 19. století.

Studánka postupem času chátrala. V roce 2009 však byla zrekonstruována z prostředků Programu 2000 LČR, s.p. Bylo až neuvěřitelné, co vše bylo možno nalézt v pískovcem vyložené prohlubni, kde se voda z pramene zachycuje, aby mohla dále proudit vybudovaným potrubím dolů do kašny v Potštejně. Lahve, dráty, plasty, ba i nějaká ta mince. Všechny ty věci dokládají, jak lidé dokáží být lhostejní k přírodě. Studánka byla vyčištěna a zrenovována. Dodnes ji chrání mohutná lípa, kdysi vysazená na holém svahu, dnes rostoucí uprostřed lesního porostu nedaleko turistické stezky, kterou

lze dojít na hrad Potštejn.

Chceme poděkovat za odbornou pomoc panu RNDr. Šedovi z firmy OHGS Ústí nad Orlicí, ale také místnímu znalci historie a vášnivému sběrateli starých pohlednic, panu Soběslavu Hlinkovi, díky jehož archivu jsme mohli studánku zrekonstruovat do původní podoby. A rekonstrukci opravdu se zájmem, nikoli jen jako zadanou zakázku, provedla firma Stavitelství

Vamberk. Je to jen malá studánka, přesto spojila několik lidí z různých oborů společným zájmem. I to je důležité.

Přejeme Vám proto příjemné posezení, chvíle oddechu a relaxace nejen u potštejské studánky, ale i u všech dalších studánek, o které pečujeme, a to nejen na Lesní správě Rychnov, ale v lesích po celé republice.

*Jana Trejtnarová,
LS Rychnov nad Kněžnou*

Lesníci obsadili kluziště v Jeseníku Lázních

Dne 15. února ve večerních hodinách se uskutečnila premiéra na kluzišti v Jeseníku Lázních. Jeseničtí lesníci vyměnili pracovní obuv a lesnickou výstroj za hokejovou výzbroj a na dvě hodiny obsadili kluziště.

S elánem, větším než u některých olympioniků, se pustili do boje. Góly nikdo nepočítal, ztráty na lidech nebyly zaznamenány. Všichni však prožili pěkný večer.

Jaromír Latner

Jeseničtí lesníci - hokejisté:

Král lesa

Na území LS Luhačovice se nachází řada přírodních zajímavostí, z nichž některé byly vyhlášeny za přírodní rezervace. Na brumovském lesním hospodářském celku se nachází přírodní rezervace Sidonie, která svým rázem zaujala lesníky, ochránce přírody a přírodovědce od poloviny 20. století. Za zvláště chráněné území o celkové rozloze 13 hektarů byla vyhlášena v roce 1984.

Rezervace se nachází ve Zlínském kraji, přibližně 20 kilometrů východně od obce Valašské Klobouky a nedaleko obce Sidonie v oblasti Vlárského průsmyku. Leží na prudším svahu na boční větvi hlavního hřebene Bílých Karpat, v nadmořské výšce 550 metrů.

Hlavním předmětem ochrany je vysoce kvalitní bukový porost, který je typický pro střední polohy Bílých Karpat. Je možné konstatovat, že porost patří v současné době k těm nejlepším na území Bílých Karpat. V současné době je ponechán samovolnému vývoji a jeho struktura se postupně mění v pralesní formu.

V rezervaci se ze zvláště chráněných druhů rostlin, hub a živočichů vyskytuje lilie zlatohlávek, vemeník dvoulistý, holub doupňák, strakapoud bělohřbetý, bělopásek dvouřadý, tesařík alpský, střevlík hrboletý, lesák rumělkový a dokonce mlok skvrnitý.

Král lesa padl

Větrná smršť, která v kraji řádila 21. června 2007, vyvrátila nejsilnější buk uvnitř rezervace, který se mohl honosit titulem Král lesa. Výřez, který byl zhotoven ve výšce cca 1,3 m, dokumentuje jeho mimořádné dimenze:

Výčetní tloušťka (v 1,3 m):	127 cm
Obvod kmene v 1,3 m:	398 cm
Hmoty kmene bez větví a kůry:	26,24 m ³
Přibližný věk stromu:	190 let

Zásoba porostu změřená před vichřicí, zhruba 1 200 m³ na hektar lesa, představuje unikátní hodnotu i v evropském měřítku. Názorně tak lze na tomto porostu demonstrovat, že buk jen produktivní až do vysokého věku.

Ing. Jaroslav Turek

Koně jsou v lesích stále potřeba

Moderní technologie se v mnoha odvětvích vyvíjejí kupředu velkou rychlostí, ale na druhé straně jsou stále ještě pracovní činnosti, kde se navzdory vyspělé technice jakoby čas zastavil.

Jednou z takových činností je přibližování dřeva v lesích, kde je terén natolik náročný, že jediným možným způsobem, jak vytěžené dříví přiblížit, je pomocí koňské síly.

V lesích můžeme při přibližování dřeva stále častěji potkávat nejrůznější moderní techniku, jako jsou traktory, vyvážecí soupravy nebo speciální lesnické kolové traktory. V těchto prostředcích je pracovník dnes již většinou pohodlně posazen a někdy nemusí klimatizovanou kabinu vyvážecí soupravy ani opustit. Ovšem v případě, kdy je těžba umístěna do náročného terénu nebo do obtížného probírkového porostu, je potřeba, aby přijel kočí se svým koněm a pustil se do práce. Zde totiž ani ten nejmodernější traktor s nejšikovnější obsluhou nedokáže nahradit koňské přibližování. Při soustředování dřeva není jediným úkolem dostat vytěženou hmotu z lesa ven, ale neméně důležité je

i nepoškodit stávající porost a zachovat případné přirozené zmlazení, nebo-li nové stromky rostoucí pod ochranou již dospělého lesa. V dnešní době je však v našich lesích setkání se šikovním „koňákem“ stále větší vzácností a vzhledem k náročnosti této profese se ani není čemu divit. Práce je to opravdu těžká, náročná a také nebezpečná. Musíme si uvědomit, že pro většinu z nás pracovní doba začíná a končí se zapnutím a vypnutím počítače, případně jiného stroje. Kočí musí již

brzo ráno do stáje, aby se jeho kůň včas nažral a mohl plný sil vyrazit do práce. A po návratu z lesa se musí zase postarat především o něj. Je to živé zvíře, které má své nároky a zároveň je to prostředek obživy a tak správnému kočímu musí ležet na srdci dobrá kondice a zdravotní stav jeho koně.

Při práci ve svahu a nejen tam, nachodí kočí za den několik kilometrů a to takřka za každého počasí. Riziko, že táhnuté klády ve svahu ujedou a zraní kočího nebo koně, je zde rovněž veliké.

Tato náročná práce se nedělá jen pro peníze. Kočí jsou dnes z velké části soukromníky a v současné době se prací v lese velké bohatství opravdu nezíská. A nejen proto si musíme každého takového kočího a jeho šikovného koníka vážit a vždy si uvědomit, co vše se za jeho práci skrývá. Ať chceme nebo ne, kůň je i v době nejmodernějších strojů a počítačů v lese nepostradatelným pomocníkem.

Lukáš Svačina

Foto: Jaroslav Macháček

Dvě tváře zimy

Letošní zimní počasí zasypává krajinu a města pravidelnými přívaly sněhu a ztrpčuje život mnoha lidem. Neustálé odklízení sněhu a pohyb v mrazivém počasí je pro mnohé v zimě stresující, pro jiné jde naopak o příjemnou změnu po vysedávání v teple domova.

Na přírodu má tradiční zimní počasí s množstvím sněhu několik dopadů. Nelze jednoduše říci, zda jen příznivé, či nepříznivé. Jisté je, že zimní počasí dokáže potrápit nejednoho lesního hospodáře.

Taková zimní vichřice umí napáchat ve starších porostech velké škody, například vývraty a polomy. Když napadne mokrý sníh nebo se v horských oblastech vytvoří na větvích námraza, trpí pak zejména mladé porosty, které se můžou

polámat. Starší stromy mívají zase často vrcholkové zlomy.

Důležité pro les jsou však zásoby vody, které se zadrží ve formě sněhu. Na jaře pak zajistí dostatek vláhy na počátku vegetačního období.

Zimní těžba

V lesnictví se zima využívá zejména pro těžbu dřeva. I když těžaři mají v tomto období těžší podmínky, dopady těžby na lesní prostředí jsou menší. V mrazech, kdy je půda zmrzlá, se dřevařská technika může pohybovat po lese, aniž by výrazněji poškozovala půdní kryt. To je důležité hlavně v místech, kde se soustřeďuje dříví z těžného lesa na cestu, nebo v podmáčených lokalitách. V případě, že je v lese dostatečná sněhová pokrývka, nehrozí při těžbě větší poškození mladých stromků, které vysemenily pod mateřským porostem.

Zima je pro těžbu dřeva vhodná ještě z jiného, neméně důležitého, důvodu. V zimě nepodléhá vytěžené dřevo na skládkách houbovým chorobám (plísňe, zapaření) a ani v případě, že se ihned neodveze ke zpracování, neklesá jeho kvalita. Za velkých mrazů ovšem hrozí vznik trhlin ve dřevě.

Sněžné jámy

Pro uskladnění sazenic připravených pro jarní sadbu se používají takzvané sněžné jámy. Jsou to zakryté zemní sklípky, které se v zimě naplní sněhem. Sazenicím se tak oddálí doba rašení a před výsadbou vydrží dlouho kvalitní. Zima má tedy kromě horších stránek i svou užitečnější a vlídnější tvář, díky které je třeba ji vzít na milost.

šv

Tichá vzpomínka na Ivo Hozáka

revírníka revíru Vysoká, lesní správy Choceň

Ivoše jsem napoprvé zaregistroval, když jsme začátkem roku 1966 připravovali v Trutnově 1. majáles v poválečné historii města. Já končil SLTŠ a on byl ve 2. ročníku. V té době měl velkého koníčka, a to doslova - koně.

Po škole se mi ztratil z dohledu i doslechu. Opět se objevil počátkem roku 1972, kdy lesní závod Choceň, kde jsem pracoval, byl zrušen a přešel pod LZ Vysoké Chvojno. Ivo na Chvojně již pár

let pracoval v různých funkcích na dopravě, středisku služeb, a nakonec zakotvil ve funkci polesného na polesí Poběžovice a později Vysoká nad Labem. V říjnu 1992 v rámci nové organizace Lesů České republiky, s.p., se pro hradecký a pardubický region ustavuje lesní správa Vysoké Chvojno v hranicích bývalého lesního závodu. Součástí tohoto území je i revír Vysoká s revírníkem Ivo Hozákem.

Od roku 1966 přece jenom uběhlo pár let a Ivoš přisedlal z koně na myslivost, kterou vykonával jednak v místním mysliveckém sdružení, ale hlavně v režijní honitbě Koliba. V ní zastával funkci mysliveckého hospodáře a organizátora veškerých akcí gastronomického mysliveckého spolku Ředitelství HK, který v honitbě působí. Bez obětavé práce Ivoše by mohl jen těžko tak fungovat. Totéž se dá říci i o zajišťování zázemí pro různé akce ředitelství, které byly organizovány v budově revíru (školení, porady apod.)

U svých spolupracovníků na lesní správě si Ivoš velmi rychle získal potřebný respekt a je faktem, že když se dal přesvědčit o věci Hozák, bylo vyhráno. Patřil k předním pracantům lesní správy! Patřil?....., ano, bohužel!! Zemřel náhle při plném

pracovním nasazení dne 8. 1. 2010 ve věku nedožitých 62 let. Odešel od rozdělané, v lese nikdy nekončící práce.

Ani si nestihl vychutnat ten slastný pocit čerstvého důchodce. Měsíc září 2010 by byl měsícem jeho odchodu na zasloužený odpočinek. A ještě toho chtěl tolik stihnout! Ať už v komisi okresního mysliveckého spolku v Pardubicích, nebo u dobrovolných hasičů v Býšti. Elánu měl na rozdávání.

Ještě dlouhá léta se budeme potkávat s Ivošovými stopami v jeho milovaných lesích v blízkosti Hradce Králové, kde strávil prakticky celý svůj profesní život a přispěl nemalým podílem k jejich dnešní podobě.

Ivoši, nikdy na Tebe nezapomeneme!

Čest Tvoji památce!

Honza Mencák

a kolektiv lesní správy Choceň

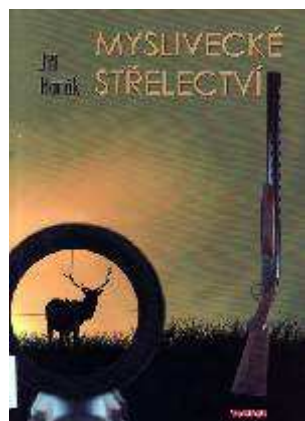

Nové odborné publikace a knihy - únor 2010

z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Myslivecké střelectví

Jiří Hanák

Obec vyznavačů a příznivců svatého Huberta je početná a její řady se rozrůstají. Jim je určena publikace o mysliveckém střelectví, jejímž autorem je expert na slovo vzatý - ing. Jiří Hanák, MSc. Shrnul do ní všechny poznatky a informace, které by měl znát nejen myslivec z povolání, ale každý, kdo tíhne k myslivosti a chce se jí věnovat. Pojednává o konstrukci a stavbě loveckých zbraní a o střelivu používaném k lovu, o metodice střelby z loveckých zbraní - brokovnic i kulovnic, o balistice, o praxi střelby na různou zvěř a v neposlední řadě o lovecké výbavě a zásadách chování v lese, Autor obohatil svůj výklad množstvím technických údajů, tabulek,

grafů a instruktážních nákresů. Čerpal přitom z bohatých materiálů našich a zahraničních zbrojařů a ze zkušeností našich a zahraničních myslivců. Publikace splňuje parametry učebnice, z níž se lze spolehlivě připravit k mysliveckým zkouškám. Poslouží však výborně i amatérským zájemcům a příležitostným střelcům. Obě předchozí vydání Mysliveckého střelectví byla rozebrána a pro účel tohoto třetího vydání autor text aktualizoval a doplnil.

Vyd. TeMi CZ, s.r.o., Velké Bílovice, 2009 /vydání třetí, přepracované, v TeMi CZ první /Zakoupeno v síti knihkupců pro technickou knihovnu LČR HK./

Náboje do loveckých kulovnic

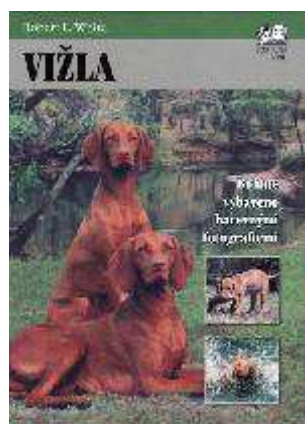
Jiří Hanák

Praktická příručka je určena všem aktivním myslivcům a nimrodům. Najdou v ní informace nezbytné i prospěšné pro výkon své profese a záliby. Její autor, Ing. Jiří Hanák, MSc., je špičkovým a mezinárodně uznávaným expertem v oboru loveckých zbraní a střeliva. Do své publikace shrnul veškeré poznatky a fakta o nábojích do loveckých kulovnic, počínaje jejich původem a vývojem, pokračuje technickými parametry a balistickými vlastnostmi, údaji o výrobcích a praktickým využitím konče. Podrobně se věnuje účelu, k němuž náboje mají sloužit, to je ranivosti, a hodnotí ji ze všech aspektů myslivecké etiky. Značnou pozornost věnuje i zbraním, pro něž jsou ty které náboje určeny, jejich správnému fungování a tedy i seřízení a nastřelení. A vše doplňuje historickým a technicko-srovnávacím přehledem výrobců střeliva a osobností konstruktérů. Kromě praktického užítku pro zkušené myslivce a lovce vůbec poslouží tato příručka i pro přípravu k mysliveckým zkouškám a všem milovníkům zbraní k rozšíření a prohloubení dosavadních poznatků. První vydání příručky je nedostupné a pro toto druhé vydání autor doplnil text o řadu nových informací a údajů.

Vyd. TeMi CZ, s.r.o., Velké Bílovice, 2009 /vydání druhé, doplněné a aktualizované, v TeMi CZ první /zakoupeno v síti knihkupců pro technickou knihovnu LČR HK/

Vižla

Robert L. White

Maďarská vižla je středně velké plemeno psa pro myslivce. Maďarský ohař je všestranným loveckým psem, který v sobě spojuje silný smysl pro stopu, vystavování i donášku na souši i z vody. Kniha poskytuje informace o tomto plemeni a jeho původu, charakteru a standardu, stejně jako rady ohledně výběru štěněte, krmení, aktivit, které se pro toto plemeno hodí, výcviku základní poslušnosti, návyků čistotnosti a preventivní zdravotní péče. Nový majitel jistě přivítá i rady o zabezpečení domácnosti před štěněčím zuby, o bezpečném prostředí pro štěně a předcházení případným dalším problémům. Tato živě napsaná publikace autora Roberta L. Whitea, doplněná více než 135 barevnými fotografiemi, je cenným zdrojem poznatků a zábavným průvodcem jak pro nové majitele, tak pro dlouhodobé příznivce tohoto plemene. Kapitola o zdravotní péči, jejímž autorem je renomovaný veterinární lékař a

profesor Harvardské univerzity dr. Lowell Ackerman, se navíc věnuje důležitým tématům, jako je například výběr veterinárního lékaře, kastrace, problematika parazitů a preventivní zdravotní péče.

Vyd. Fortuna Libri, Praha, 2009 (Překlad z angličtiny.)

/zakoupeno v síti knihkupců pro technickou knihovnu LČR HK/

Chráněná území ČR XIV.: Jeskyně

Jaroslav Hromas /editor/ a kolektiv

Českomoravská krasová a pseudokrasová území, moravskoslezská krasová a pseudokrasová území a krasová a pseudokrasová území Západních Karpat a předhlubní

Závěrečný svazek čtrnáctidílné edice, kterou Agentura ochrany přírody a krajiny ČR poprvé podrobně seznamuje čtenáře s přírodními charakteristikami, historií a předmětem ochrany zvláště chráněných území Čech a Moravy, popisuje kras a pseudokras v České republice na základě karsologického členění, podle kterého je území republiky rozděleno s ohledem na geologickou stavbu a geomorfologické poměry na dílčí jednotky, které se staly základem pro jednotnou evidenci jeskyní. Jedná se

o vyčerpávající přehled všech dosud známých podzemních prostor vzniklých nebo vytvořených v krasových a ostatních horninách (např. pískovcích). Úvodní - obecná část knihy se věnuje krasu, pseudokrasu a jeskyním, geologii a geomorfologii území České republiky, hydrologii a hydrogeologii krasu, vzniku a vývoji krasu a pseudokrasu, datování procesů v krasu a jeskyních, jeskynním výplním, klasickým sedimentům v jeskyních, speleotémům a jeskynním minerálům, životu v jeskyních, měkkýšům v jeskynních sedimentech, osteologickým, archeologickým a antropologickým nálezům v jeskyních, jeskynnímu mikroklimatu a radioaktivitě a poznávání, využívání a ochraně jeskyní. Jádro knihy představuje soupis jeskyní poznaných a evidovaných k roku 2008. Kapitoly jsou zpracovány a řazeny podle přijatého karsologického členění. Celkem je popsáno 3 328 krasových a pseudokrasových jeskyní z 3 988 evidovaných. Pozornost je věnována především větším a významnějším jeskyním; malé a méně významné dutiny lze nalézt jen v přehledech. Soupis jeskyní tak do značné míry odráží současný stav jejich poznání i různorodost informačních zdrojů a naznačuje, kam je potřebné směřovat další pozornost karsologů a jeskyňářů. Závěr knihy obsahuje nej... v krasu, pseudokrasu a jeskyních ČR, statistický přehled jeskyní v ČR, seznam zvláště chráněných území s jeskyněmi, bibliografii, základní předpisy vztahující se k ochraně, výzkumu a využívání jeskyní a seznam autorů. Knihu provází velké množství fotografií, plánků, mapek, kreseb...

Vyd. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR Praha a EkoCentrum Brno, Praha, 2009, ve spolupráci se Správou jeskyní ČR

/zakoupeno u distributora Artedit, s.r.o., Praha, pro technickou knihovnu LČR HK/

Příroda a krajina České republiky (Zpráva o stavu 2009)

editoři: Ladislav Miko a Michael Hošek

PŘÍRODA A KRAJINA
ČESKÉ REPUBLIKY
2009

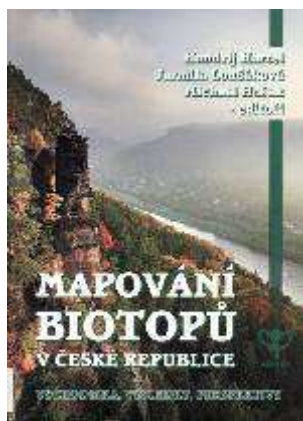
Ojedinelá publikace, kterou vydala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a dalšími institucemi, se věnuje současnému stavu české přírody a krajiny s důrazem na vybrané aspekty - krajinu, přírodní stanoviště a druhy. Hlavním cílem zprávy bylo předložit široké veřejnosti srozumitelnou formou objektivní, na vědeckém zkoumání založená data, která si vnímavý čtenář dokáže sám vyhodnotit a zasadit do reálného kontextu. Bohatý faktografický text je doplněn množstvím grafů, tabulek, map a fotografií.

Vyd. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 2009

/darováno technické knihovně LČR HK/

Mapování biotopů v České republice (Východiska, výsledky, perspektivy)

editoři: Handrij Härtel, Jarmila Lončáková a Michael Hošek

Handrij Härtel
Jarmila Lončáková
Michael Hošek
2009

MAPOVÁNÍ
BIOTOPŮ
V ČESKÉ REPUBLICE

TECHNICKÁ KNIHOVNA LČR HK

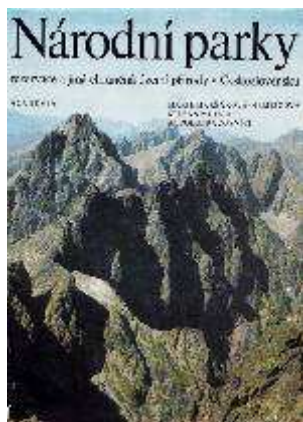
Publikace seznamuje čtenáře s výsledky mapování biotopů České republiky. Tento projekt, zahájený v roce 2000, nemá svým rozsahem a výsledky v historii české ochrany přírody obdoby. Hlavním cílem projektu bylo získání vrstvy mapování biotopů pro účely vymezení evropsky významných lokalit, které spolu s ptačími oblastmi tvoří v České republice soustavu Natura 2000. Díky svému charakteru představují výsledky projektu i univerzální zdroj informací o kvantitě a kvalitě všech typů přírodních biotopů, specifikovaných Katalogem biotopů České republiky. Výsledky jsou publikovány nejen jako popis zjištěného stavu, ale i formou map rozšíření všech evropsky významných typů přírodních stanovišť (habitátů) i všech dílčích biotopů. Na přiloženém DVD čtenář nalezne další dokumenty, které mapování předcházely nebo na mapování naopak navazovaly, jako jsou Katalog biotopů České republiky, související metodiky nebo Červená kniha biotopů České republiky.

Vyd. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 2009

/zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

Národní parky, rezervace a jiná chráněná území přírody v Československu

Marie Maršáková-Němejcová, Štefan Mihálik a kolektiv

Kniha, která je výsledkem mnohaleté práce našich předních pracovníků ochrany přírody, je prvním pokusem o úplný, vědeckopopulárním způsobem podaný přehled všech přírodních území a výtvorů, které byly v Československu chráněny ve smyslu zákonů č. 1/1955 Zb. (na Slovensku) a č. 40/1956 Sb. (v České socialistické republice). Slovem a obrazem zachycuje poslední stav, kdy bylo v Československu 899 chráněných území, z toho 23 velkoplošných (3 národní parky a 20 chráněných krajinných oblastí) a 876 maloplošných (státní přírodní rezervace a ostatní kategorie).

Vyd. Academia, Praha, 1977

/zakoupeno v antikvariátě pro technickou knihovnu LČR HK/

Zhodnocení a výběr metod studia agregátu *Pinus mugo* a příspěvek k objasnění jeho role v imisních horských oblastech

Zuzana Špinlerová a Milena Martinková

Cílem práce je přispět k řešení otázky původnosti kleče v Orlických horách, zaměřit se na prosperitu vybraného druhu v daném prostředí, na vliv kleče na její okolí a na eventuelní možnosti návratu druhové skladby původního horského lesa.

Vyd. Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 2009, v rámci sborníku původních vědeckých prací a monografií Folia Forestalia Bohemica, řada Lesnictví (Forestalia), svazek 7

/zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

Depoziční toky, minerální výživa a zásoba uhlíku a dusíku ve smrkových porostech na lokalitě Bílý Kříž (Moravskoslezské Beskydy) v letech 1999-2006

Jiří Kulhavý, Irena Marková, Ida Drápelová, Sabina Truparová a Radek Pokorný

Publikace se zabývá studiem depozičních toků, stavu půdy, stavu minerální výživy a celkové zásoby uhlíku a dusíku v horských smrkových porostech na lokalitě Bílý Kříž (Moravskoslezské Beskydy). Ke srovnání vlivu vápnění byly vybrány dva smrkové porosty s různou hustotou, které byly v minulosti vápněny, a jeden kontrolní smrkový porost, na kterém nebylo vápnění provedeno.

Vyd. Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 2009, v rámci sborníku původních vědeckých prací a monografií Folia Forestalia Bohemica, řada Lesnictví (Forestalia), svazek 8

/zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

Doutnáč - monitoring lokality ponechané samovolnému vývoji

David Janík, Pavel Šamonil, Tomáš Vrška, Dušan Adam, Pavel Unar, Libor Hort a Kamil Král

Monitoring bezzásahového území Doutnáč přinesl úvodní informaci o struktuře fytoocenóz s důrazem na aktuální stav dřevinného patra, a stanovil tak základní srovnávací rovinu pro sledování dalšího vývoje lokality, která se nachází v jádrovém území Národní přírodní rezervace Karlštejn mezi obcemi Bubovice a Srbsko na území Chráněné krajinné oblasti Český kras, pět kilometrů od města Berouna. Vyd. Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 2008, v rámci sborníku původních vědeckých prací a monografií Folia Forestalia Bohemica, řada Lesnictví (Forestalia), svazek 9

/darováno technické knihovně LČR HK/

Analýza antropologických vlivů v nejcennějších částech CHKO Jeseníky

Šestiletá studie nazvaná Analýza antropických vlivů v nejcennějších částech CHKO Jeseníky (2003-2008) přináší nebývale rozsáhlý soubor původních dat, jejich interpretace a analýzy, řadu cenných mnohooborových syntetických informací i mnohé doporučující návrhy a náměty. Některé z výsledků této studie, které byly prezentovány 25. 9. 2008 ve Vojenské zotavovně Ovčárna, přináší tento sborník: Problematika kleče v Hrubém Jeseníku (L. Bureš, R. Kočvara, T. Kuras, J. Hradecký), Problematika posypového materiálu na Ovčárenské silnici (J. Aichler, M. Adamec, L. Bureš, R. Dušek, J. Halda, J. Hradecký, R. Kočvara, T. Kuras, L. Merta, T. Pánek, M. Zmrhalová), Zpráva o vlivech sjezdového lyžování a pěší turistiky na prostor Petrových kamenů - vrchol a severovýchodní svahy (L. Bureš, M. Adamec, J. Hradecký, R. Kočvara, J. Halda, T. Kuras, M. Zmrhalová).

Vyd. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 2009

/darováno technické knihovně LČR HK/

Jiří Uhlíř

Aktualizace platných norem - únor 2010

Odebírané řady

01 09 Environmentální management

48 Lesnictví

49 Průmysl dřevozpracující

73 Navrhování a provádění staveb

75 Vodní hospodářství

Odvětvové technické normy

TNV 75 Vodní hospodářství

TNO 83 Odpadové hospodářství

V měsíci únoru došlo k aktualizaci těchto norem:

Nové normy

ČSN EN 599-1 (49 0672) Trvanlivost dřeva a materiálů na bázi dřeva – 01.2010

ČSN EN 15254-2 (73 0855) Rozšířená aplikace výsledků zkoušek požární odolnosti – 1.2010

ČSN EN 1859 (73 4204) Komíny – Kovové komíny – Zkušební metody – 1.2010

ČSN EN 13230-1 (73 6365) Železniční aplikace – Kolej – Betonové příčné a výhybkové pražce – 1.2010

ČSN EN 13230-2 (73 6365) Železniční aplikace – Kolej – Betonové příčné a výhybkové pražce – 1.2010

ČSN EN 13230-3 (73 6365) Železniční aplikace – Kolej – Betonové příčné a výhybkové pražce – 1.2010

ČSN EN 13230-4 (73 6365) Železniční aplikace – Kolej – Betonové příčné a výhybkové pražce – 1.2010

ČSN EN 13230-5 (73 6365) Železniční aplikace – Kolej – Betonové příčné a výhybkové pražce – 1.2010

ČSN EN ISO 23913 (75 7426) Jakost vod – Stanovení chromu (VI) – 1.2010

Opravy a změny norem

ČSN 73 0831 Požární bezpečnost staveb – 1.2010 Změna Z1

ČSN 73 0833 Požární bezpečnost staveb – 1.2010 Změna Z2

ČSN 73 0834 Požární bezpečnost staveb – 1.2010 Změna Z1

ČSN 73 0845 Požární bezpečnost staveb – 1.2010 Změna Z2

Seznam všech platných norem (pouze výše zmíněných vybraných řad) je na intranetu v sekci Archiv LČR. – program sgArchiv IW – sekce normy.

Ivo Šlesinger